

non debet retinere in locis diocesis alios patentatos. Sacra cong. episcoporum in *Ferentina* 4 Aug. 1690, apud Monacell. part. 1, tit. 1, formul. 6, n. 2.

(26. Vicariis foraneis obedire debent omnes curati et alii clerici, cujuscunque dignitatis sunt, alias per episcopum puniri possunt. Conc. *Mediolanens.* 1, part. II, tit. *De vicariis foraneis.*

(27. Vicarii foranei habent facultatem in unum congregandi semel in mense presbyteros suæ regionis, seu loci, ut conferant inter se super difficultatibus parochiarum et curis animarum. Concil. *Mediolanens.*, loc. cit.

(28. Eorum officium est inquirere de vita et moribus clericorum, an parochi et presbyteri sui vicariatus habeant libros quos habere debent, an observent decreta synodalia, an eorum incuria divinus cultus aliquid detrimenti patitur? et de his omnibus ad episcopum relationem facere. Conc. *Mediolanens.*, loc. cit.

(29. Tenentur significare episcopo curatos non residentes in sua regione. Conc. *Mediolan.* 1, part. II, tit. *De residentia.*

(30. Vicarius foraneus dependet a vicario generali, nisi specialiter ab episcopo justa de causa aliquando ab ejus jurisdictione eximat. *Communis.*

(31. Non permittat episcopus vicarium foraneum retinere non nisi unum notarium. Sacra congreg. *Immunitatis in Spoletana* 16 Aprilis 1652, lib. IV *Decr. Paul.*, pag. 181.

(32. Vicarii foranei non habent facultatem extrahendi confugitos. Sac. cong. *Immunitatis in Spoletana* 29 Maii 1629, lib. I *Decr. Paul.*, p. 139.

(33. Quare quoad extractionem sacerdotis et clerici factam a vicario foraneo, sacra congregatio injungit episcopo reintegrari Ecclesiam, et dictus vicarius consulat conscientiam suæ. Sac. cong. *Immunitatis in Theanen.* 19 Februarii 1704, lib. II *Decret. Vallem.*, pag. 558.

(34. Vicarius foraneus ob datam licentiam extrahendi cadaver ab ecclesia pro facienda recognitione corporis delicti, contrahit excommunicationem. Sac. cong. *Immunitatis in Urbeveta* 21 Augusti 1695, lib. I *Decr. Vallem.*, pag. 213.

(35. Idem contrahit irregularitatem, et pro dispensatione remittitur ad sacram congregationem concilii. Sac. cong. *Immunitatis, ibidem.*

(36. Aliquando tamen conceditur eidem facultas extrahendi a locis immunibus ad sex menses, et pro arbitrio episcopi, ita tamen ut extracti ducantur ad carceres curiæ ecclesiasticæ. Sac. cong. *Immunitatis in*

VICARIUS GENERALIS EPISCOPI.

ARTICULUS I.

Quoad ea quæ concernunt ejus esse, constitutionem et jurisdictionem

Hæc porro ad rem notanda.

(1. Vicarii generalis nomine intelligitur ille,

Camerinen. 19 Nov. 1630, lib. II *Decr. Paul.*, pag. 64.

(37. Vicarii foranei dicuntur illi, qui in certa parte diocesis extra civitatem Sedis episcopalis, vel in oppidis per episcopum constituuntur, ut ibi jurisdictionem quamdam exercent; cap. *Romana* 1, De offic. ordinarii in 6. (38. Et ab ipsis appellari potest ad episcopum: Bened. XIV, *De syn. d.*, lib. III, cap. 3, n. 5. (39. Antiquissimi sunt, et origo eorum ad chorepiscopos est referenda. Idem, *ibidem*, n. 6. (40. Chorepiscopis enim suffecti sunt archipresbyteri, archidiaconi et decani rurales. Idem, *ibid.*, n. 7. Vide *De chorepiscopis* tom. III, verb. *Episcopus*, art. 1, n. 36, ad 41, (41. ubi qui ipsi fuerint, quod eorum officium, et quare ab Ecclesia sublatis. (42. Vicarii foranei in Italia etiam ante S. Carolum Borromæum esse ceperunt, ut in aliis locis. Idem, *ibidem*, n. 8, contra aliquos aliter sentientes: sed minorem in Italia obtinent jurisdictionem. Idem, *ibidem*, n. 9. (43. Si parochi sint, synodo diocesanæ intervenire debent. (44. Si non sint, tenentur, si episcopus eos vocet, idque expediat, quoniam ab istis tanquam oculatis testibus melius quam a vicario generali certior fieri poterit de iis, quæ in remotis diocesis partibus occurrunt, et aliquam fortasse sanctionem exposcunt. Idem, *ibidem*, n. 10.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(45. A vicario foraneo distingui debet is, qui extra urbem cum aliqua delegatione universitatis causarum ab episcopo constituitur. (46. Ille enim nec in personatu, nec in dignitate constitutus censetur, nec præcedentiam ratione officii supra alios presbyteros obtinet; *Monacell.* in *Formul. legal. practic.*, part. I, tit. 1, n. 2 et sequent.; *Schmier.*, *Jurispr. canon. civil.*, lib. I, tract. 3, cap. 5, sect. 4, in *Supplement.*, q. 1, n. 3, ubi quod solet deputari pro levibus duntaxat, et modicis causis.

(47. Hic vero majorem dicitur habere prærogativam et jurisdictionem. Quinimo si deputatus sit ad universitatem causarum, perinde ac ille qui residet in urbe, dici poterit vicarius generalis, et sic in dignitate constitutus, capaxque delegationis Apostolicæ; et id, quia vicarium generalem non facit qualitas loci, sed generalitas causarum; *Sbroz De vicar. episcop.*, lib. I, q. 20, n. 11; *Schmier.*, loco mox citato, ubi quod: « Si rescriptum aliquod pontificium ad vicarium generalem dirigatur in materia gratiosa, erit in arbitrio impetrantis cuiusnam illud præsentare velit, poteritque electus ab impetrante vicarius ad executionem privative procedere. »

qui constitutus est ab episcopo cum generali potestate, ut ejus vices gerat in eodem loco in quo ipse sedem habet, ac jus dicere solet, ita ut censeatur idem esse auditorium utriusque, cap. *Non putamus* 2, De consuetudine in 6; *Barbosa*, *De offic. et potest. epi-*

scop., part. III, allegat. 54, n. 127, cum plurimis ibi citatis; *Reiffenstuel*, lib. I *Decret.*, tit. 28, n. 16, et alii plures. Vide infra n. 9.

(2. Vicarius generalis episcopi in jure appellatur etiam officialis, cap. *Cum in generali* 3, De officio vicarii in 6, ibi: « Officialis, aut vicarius generalis episcopi, » et concordat cap. *Cum nullus* 3, De temporibus ordinat. in 6, ubi ille ipse, qui antea dicebatur *officialis episcopi*, paucis interjectis lineis vocatur ipse in spiritualibus *vicarius generalis*.

(3. Episcopus potest constituere vicarium generalem absque consensu vel consilio capituli. *Communis*. Sic approbante praxi et consuetudine universali, quæ in talibus est servanda. Cap. *Ea noscitur* 6, De his, quæ fiunt a prælatis sine consensu capituli.

(4. Imo episcopus non tantum potest, sed etiam ordinarie tenetur vicarium generalem constituere. Abbas, in cap. *Quoniam* 14, n. 3, De officio ordinarii; *Reiffenstuel*, lib. I *Decretal.*, tit. 28, n. 63; *Bald.*, in l. *Aliquando* n. 1, in quarta oppositione, ff. *De offic. procons.*; *Lancellot.*, *Instit. canon.* lib. 1, tit. *De offic. vicar.* in Glossa, verb. *Non potest*; *Covarruv.*, lib. III *Variar. resolut.*, cap. 20, n. 4, et plures alii, quos allegat *Barbosa*, *De offic. et potest. episcoporum*, part. III, allegat. 54, n. 125, et *Pellegrin.*, part. I, sect. 2, *De vicario generali episcop.*, subsect. 5, n. 1, per text. in cap. *Volumus* 2, et cap. *Quia in quibusdam* 4, dist. 89, cap. *In nova* 16, qu. 1, cap. *Quoniam* 14, cap. *Inter cætera* 15, De officio iudicis ordinarii.

(5. Dicitur autem notanter ordinarie, quia si episcopus velit causas per se tractare, sitque peritus jurista, et per se sufficiens ad eas se solo expediendas, præsertim si episcopatus non sit amplus, cogi non potest ad constituendum vicarium generalem, ut pluries tenuit Rota; et signanter in *Calaguriana Fructum* 18 Martii, coram *Cavalerio*, in *Valven.* et *Sulmonen.* *Præminentiarum* 18 Julii 1649, coram *Emerix decano*, et in eadem *Valven.* coram *Emerix* 11 Martii 1695, et quod episcopus non possit coarctari ad retinendum vicarium, expresse declaravit sac. cong. Concilii 11 Feb. 1696, approbando dictum votum Rotæ editum 18 Junii 1694, et 11 Martii 1695, coram dicto *Emerix in Valven.* *Præminentiarum* apud *Monacell.* part. I, tit. 1, formul. 1, n. 6, et apud *Pitton.*, *Constitut. ad episcopos* n. 1954, et tenent doctores plurimi allegati a *Barbosa*, l. c., n. 125, a *Pellegrino*, l. c., n. 5; *Reiffenstuel*, l. c., n. 66, alique passim.

(6. Secus vero foret, si episcopus non esset peritus jurista, vel ob vastitatem episcopatus, et ingentem causarum molem, aut ob aliam causam non esset sufficiens per se ipsum solum ad omnia commode expedienda, quia tunc, ut dictat ipsamet ratio naturalis, tenetur episcopus vicarium generalem constituere, ut sæpe sacra congregatio diversis temporibus præcipere consuevit, alioquin mittitur illi ab Urbe, vel aliunde, vicarius pro tali officio exercendo, vel cum Brevi Apostolico, vel

cum litteris sacre congregationis, vel cum Patente episcopi, quia fuit ad hoc compulsus, ut referunt *Nicolius*, in *Flosculis*, verb. *Vicarius generalis* sub n. 39; *Pellegrin. l. c.*, n. 8 et alii.

(7. Qui insuper notant, quod talis vicarius missus ab Urbe supradictis modis, est vere vicarius apostolicus, et jurisdictionem habet privative quoad episcopum, nec episcopus illum remove potest. Sac. cong. *Episcoporum, in una Civitatis Castellane* 2 Aprilis 1392, in *Mediolanen.* 8 Februarii 1594, in *Savonen.* 17 Sept. 1605, in *Bisninen.* 18 Martii 1632, in *Motulen.* 5 Augusti 1636.

(8. Episcopus potest etiam binos vicarios generales æque principales, seu in solidum constituere, maxime si diocesis sit multum ampla, ut sic expeditioni causarum facilius consulatur, cum facilius expediantur causæ per plures, quam per unum, cap. *Quoniam*, De officio ordinarii, cap. *Ad hæc*, De officio archidiaconi, cap. 1, *De celebratione missarum*, *Clementin.* Et si principalis, et ibi Glossa, verb. *Principalis*, ac cardinalis, et *Imola De rescriptis*, cap. *Prudentiam*; ubi Abbas n. 10, *De officio delegati*; *Ugolin.*, *De offic. et potest. episcop.* cap. 4, § 6, n. 4. *Barbosa*, cit. allegat. 54, n. 126; *Rebuffus*, in *Prax. benefic.*, tit. *Forma vicariatus*, n. 203; *Zerola in Prax. episcop.*, part. I, verb. *Vicarius*, n. 1; *Sbroz.*, lib. I, q. 50, n. 4; *Reiffenstuel*, l. c., n. 67; *Pellegrin.*, l. c., n. 10 et alii, notantes tamen, quod eos constituere debet in eodem loco, ubi sedem habet; (9. nam generalis vicarius dicitur ille, qui constitutus est ab episcopo cum generali potestate, ut ejus vices gerat in eodem loco, in quo ipse sedem habet, ac jus dicere solet, ita ut censeatur idem esse auditorium utriusque, cap. *Non putamus* 2, De consuetudine in 6; *Bartolus*, in l. 1, in fine, ff. *Qui et a quo appelletur*; *Maranta*, *De ordine jud.*, part. I, disput. 5, n. 8; *Sbroz*, lib. I, q. 28, n. 7 et q. 69, n. 2; *Pellegrin.*, loc. cit., n. 11; *Reiffenstuel*, l. c., n. 16; *Barbosa*, cit. alleg. 54, n. 127, cum pluribus ibi allegatis.

(10. Ampliatur prædicta conclusio, ut possit episcopus plures habere vicarios generales, si ita servetur de consuetudine. Sac. cong. in *Lancianen.* 24 Martii 1599, et 21 Februarii 1614, apud *Quaranta*, verb. *Capitulum sede vacante*; *Nicol.*, in *Flosculis*, verb. *Vicarius generalis*, n. 40, et *Pellegrinum*, l. c., n. 12.

(11. Et a fortiori si habeat plures civitates seu dioceses unitas; nam tunc debet in unaquaque tenere suum vicarium generalem. Sac. cong. *Episcoporum*, in *Sutrina* 7 Junii 1594, apud *Nicolium*, loc. cit., sub n. 40; *Pellegrinum*, l. c., n. 13; *Pitton.*, *Constitut. ad episcopos* n. 1619, quamvis ipse fortasse inadvertenter ex *Pascue*. referat dictum decretum de anno 1694, 7 Jun.

(12. Et præsertim si dictæ Ecclesiæ seu dioceses unitæ inter se multum distent, quia si una ab altera notabiliter distet, debet episcopus vicarium generalem in diocesi, in

qua non residet, deputare, ut respondit sac. cong. Concilii, in *Gerunden. et Cariaten.* 2 Octobris 1706, in qua distantia triginta miliarium notabilis ad hunc effectum reputata fuit, ut habetur apud Monacell., in *Appendic. ad part. II*, decis. 4 in fine, et apud Pittonum, *l. c.*, n. 2153.

(13. Quamvis tamen Rota die 5 Maii 1660, in *Valven. Præminentiarum coram Taja dec. 1*, n. 2, inter impressas apud Monacell., in *Append. ad part. II*, et refert etiam Pitton., *l. c.*, n. 1325, expresse tenuerit, quod possit episcopus duarum Ecclesiarum unitarum in uno tantum episcopatu vicarium generalem constituere, ad quem accedere tenentur subditi utriusque diocesis, quod et confirmat eadem Rota in *eadem Valven.* 18 Junii 1694, *coram Emerix dec. 3*, n. 1, apud Monacell. *loco citato*, ubi dicit quod id tradit Cardinal., in *Clementin.* II, q. 2, De rescriptis; Sbroz, *De offic. vicar.*, lib. I, part. 1, § 2, sect. 2, subsect. 5, n. 5; Melphiten., ad *Gratian. discept.* 655, n. 4; card. de Luca, *De jurisd.*, disc. 22, n. 10, et *De præminent.*, disc. 7, n. 21; Posth., *Demanuent. observat.* 53, n. 9; Barbosa, *De offic. et potest. episcop.*, part. III, allegat. 54, num. 129 et seq.; Frances, *De Ecclesiis cathedralibus*, cap. 8, n. 378 et 384; Rota, dec. 418, n. 3, *coram Cavalerio*, et decis. 2138, n. 12 et seq., et signanter num. 16, *coram Coccino*. Et ratio est quia licet duæ sint materiales ecclesie, formaliter tamen ratione unionis habentur pro unica, cap. *Primo*, Ne sede vacante, cap. *Sicut unire*, De excessibus prælator., Innocent., in cap. *Novit* in fine, De offic. legat.; Gonzalez, ad *Regul.* 8 *Cancellar.* gloss. 5, § 7, n. 29; Rota, decis. 447, n. 2, *coram Remboldo*. Hæc Rota, *l. c.*, n. 1, ubi n. 2, sic subjungit: « Imo quod plus est, potest etiam nullum habere vicarium, et negotia explere per semetipsum; » ut in dicta decis. 418, n. 19, *coram Cavalerio*. Et, *ibidem*, n. 3, sic addit: « Potest enim episcopus in quacunque parte suæ diocesis tribunal erigere, et subditorum causas cognoscere; » cap. *Cum episcopus*, ibique doctores de officio ordinarii in 6. Mandos., consil. 27; Bertachin., *De episcop.*, part. V, lib. IV, q. 38, n. 6. « Nec sic per indirectum cogi debet alibi, quam in loco suæ residentie, vel consueto vicarium retinere, vel mittere contra mentem sacri concilii Tridentini, sess. XXV, De reformat., cap. 6, ibi: « In ejus domo, aut consueto tribuiali procedere teneatur; » nec applicantur auctoritates et decreta sacre congregationis Concilii in contrarium allata, quia intelligenda ac recipienda sunt, prout etiam pleraque loquuntur, in casu, quo subsit consuetudo retinendi distinctum tribunal, ac vicarium in utraque diocesi, aut maxima sit inter unam et alteram distantia locorum. »

(14. Et idem iterum confirmavit eadem Rota in *eadem Valven.* 11 Martii 1695; *coram eodem Emerix decano*, dec. 4, n. 1, 3, apud Monacell., *l. cit.*, ibi: « Quo enim ad secundum certum est, quod duæ Ecclesie

vigore unionis etiam æquæ principalis existentes sub uno episcopo (quidquid sit respectu ipsarum Ecclesiarum, quæ conservant singula suam essentiam, præeminentias, ac privilegia secundum auctoritates in contrarium allegatas) respectu episcopi habentur pro unica, » cap. 1, *Ne sede vacante*, cap. *Sicut unire de excessibus prælator.* Rota, in *Ampurien. seu Civitaten. Unionis* 10 Junii 1686, § *Quoniam*, vers. *Quoad episcopum*, *coram reverendissimo domino archiepiscopo Mediolanen.*, et ideo sufficit quod episcopus unum tantum vicarium generalem deputet pro ambabus diocesis, ut præter vetustiores auctoritates in decis. relatas ex modernioribus tradunt Pellegrin., in *Prax. vicar.*, part. I, sect. 2, subsect. 5. Merol., in *Theolog. moral.*, part. III, disput. 6, cap. 6, dub. 9, n. 73. Ventrigil., part. II, in *Praxi eccles.*, adnot. 14, § 1, n. 4. Idque procedit, nedum quando episcopus residet in diocesi, verum etiam, quando abesse cogitur ab illa; nam in utroque casu militat eadem ratio unitatis Ecclesiarum seu diocesis quoad semetipsum; imo sicuti, ubi residet, nec arclatur ullum retinere vicarium generalem, sed potest per se solum causas cognoscere, cæteraque explere negotia suæ diocesis, ut dixit Rota, dec. 418, sub n. 10, *coram Cavalerio*, ita etiam absens unum duntaxat vicarium generalem relinquere valet, qui vices suppleat sui ipsius. Nec subsistit peculiaris consuetudo episcoporum Valven. seu Sulmonen. retinendi duos vicarios generales in utraque diocesi, ex Ughell., in *Ital. sacr.*, tom. I, fol. 250, tit. *Valven. et Sulmonen. episcopi*, quia hic non loquitur nominatim de vicario generali, sed de vicario vicesgerente, et sic etiam intelligi valet de vicario foraneo. Ultra quod quatenus etiam constaret, quod quandoque episcopus pro unaquaque diocesi deputasset vicarium generalem, ex deputationibus hisce, tanquam mere facultativis, nulla adversus ipsos allegabilis est consuetudo, sive præscriptio, ut per Rotam dec. 306, n. 3, *coram Caputaquen.*, et dec. 418, n. 9, *coram Cavalerio*.

(15. Episcopus non debet habere plura tribunaia, vel plures vicarios juxta numerum dominiorum, ad quæ diocesis se extendit. Sacra cong. Episcoporum, in *Aquensi* 16 Feb. 1604, apud Nicolium, in *Flosculis*, verb. *Vicarius generalis*, n. 40 in fin., apud Pellegrin., *l. c.*, n. 14. Nisi tamen alicubi ob justas et graves causas haberetur ad id specialis concessio, seu provisio Apostolica, aut consuetudo legitime præscripta.

(16. Vicarius constituitur in aliquo loco vel parte diocesis cum facultate generali pro omnibus causis ejusdem loci vel partis, est solum delegatus, non autem vicarius episcopi generalis; ideoque litteras apostolicas exsequi non potest. Sic sac. cong., in *una Nullius* 22 Dec. 1628, apud Nicol., *l. c.*, n. 48.

(17. Episcopus nequit creare vicarium generalem, antequam possessionem episcopatus apprehendat, quamvis fuerit per

papam pronuntiatus episcopus. Barbosa, *cit. allegat.* 54, n. 3. Azorius, part. II, lib. III, cap. 43, q. 2; Nicolius, *l. c.*, n. 39, et alii passim.

(18. Episcopus debet in vicarium eligere clericum saltem primæ tonsuræ, non vero laicum; nam laici non licet ecclesiastica tractare negotia, cap. *Decernimus* 2, De judiciis, cum similibus Barbosa, *cit. allegat.* 54, n. 4, cum communi aliorum.

(19. Clericus conjugatus licet cum unica, et virgine, non potest esse vicarius generalis episcopi. Sac. cong. Episcoporum, in *Traguriensi* 11 Septembris 1612.

(20. Et multo minus bigamus, cap. unic. *De cleric. conjugato* in 6.

(21. Nec regularis potest esse vicarius generalis episcopi. Sac. cong. Episcoporum, et Regularium, in *Asculana* 13 Januarii 1597, in *Motulana* 8 Maii 1615, in *Spalateni* 12 Aprilis 1619, et sæpe alibi. (22. Nisi cum aliis requisitis habeat etiam licentiam apostolicam degendi extra claustra, Sac. cong. Episcoporum in *Caputaquen.* 18 Novembris 1593.

(23. Vel nisi sit abbas, qui habeat jurisdictionem quasi episcopalem in personas sæculares; nam hic potest deputare vicarium monachum jurisperitum. Quod si talem non habeat, debet tenere vicarium clericum sæcularem doctorem; et si id minus fieri possit, poterit facere vicarium monachum non doctorem assignando ei doctorem pro assessore, sine cujus consilio nihil facere possit, quod requirit altiore indaginem. Sac. cong. Episcoporum in *Calaguritana* 23 Decemb. 1603, et 21 Novembris 1605, apud Nicolium, *loc. cit.*, sub. n. 34. Vide *infra* n. 40.

(24. Et sacra congregatio Episcoporum aliquando concessit licentiam assumendi regulares in vicarios episcopales Cælestinos, et etiam Dominicanos, ut in *Puteolana* 3 Februarii 1593, in *Traguriensi* 15 Julii 1606, et in *Vestana* 16 Novembris ejusdem anni apud Nicol., *loco cit.*

(25. Vicarius quoque patriarchæ Latini Constantinopolitani solet esse de Minoribus de Observantia. Sac. cong. Episcoporum et Regularium, 22 Dec. 1619, apud Nicol., *loco cit.*

(26. Vicarius generalis in regnis Hispaniarum non potest esse, nisi qui in ordine sacerd. est constitutus. Urb. VIII, const. incip. *Decet Romanum*.

(27. Vicarius episcopi, vel sede vacante, non potest esse parochus habens curam animarum. Sac. cong. Concilii sub die 12 Maii 1629, apud Barbosam, in *Summa apostol. decis.*, verb. *Vicarius generalis episcopi*, n. 3. (28. Et maxime si curam animarum habeat extra civitatem, et multo magis, si extra diocesim, non potest esse vicarius, ut decrevit sæpe sapius sac. cong. Episcoporum, apud Nicol. *loco citato*, n. 37, et in *Compendio episcop.*, verb. *Vicario*, n. 7, ubi dicta decreta congerit; generaliter enim esse parochum, et vicarium sunt officia male compatibilia in eadem persona. Sacra congregatio Episcoporum in *Messana* 19 Ja-

nuarii 1603. Ex eo quod ut quis bene exerceat alterum ex dictis officiis, alteri necessario deesse cogitur. Sacra congregatio Episcoporum in *Sutrina* 16 Novembris 1640. Neque potest vicariatum retinere ex eo quod habeat coadjutorem in parochia. Sac. cong. Episcop., in *Albingan.* 8 Jun. 1521, apud Nicol., in *Flosculis, loc. cit.*, sub n. 37. * An parochus possit esse vicarius episc. *Vid. verb. PAROCHUS*, art. 2, n. 46*.

(29. Vicarius generalis esse non potest nepos, vel filius fratris episcopi. Sacra congregatio Episcoporum, in *Ostunen.* 19 Septembris 1577, in *Murana* 4 Februarii 1611, in *Tranen.* 17 Junii 1662, in *Meliten.* 18 Junii 1624, et sæpe alibi.

(30. Nec frater, præsertim si non est doctor. Sacra congregatio Episcoporum in *Comensi* 2 Decembris 1578, in *Messana* 11 Januarii 1600. (31. Imo laudatur, qui nec patrualem vult habere vicarium. Sacra congreg. Episc., in *Tarentina* 6 Aprilis 1611.

(32. Nec alium consanguineum. Sac. cong. Episcoporum, in *Arianen.* de anno 1636, apud Nicol. in *Flosculis, loc. cit.*, sub n. 35.

(33. Nisi hoc sacra congregatio ad aliquod tempus concedat propter bonas qualitates subjecti, ac aliorum idoneorum penuriam. Sac. cong. Episcop., in *Nullius Piscis* 1 Octobris 1635.

(34. Originarius civitatis vel diocesis non potest esse vicarius, nam propter consanguinitates, affinitates, familiaritates et alias attinentias potest deviare a recta justitia, et se reddere partibus suspectum. Sacra congreg. Episcop., in *Ostunen.* 29 Julii 1587, in *Spalaten.* 9 Martii 1593, in *Senogallien.* 10 Februarii 1598, in *Sutrina* 16 Novembris 1640, in *Melphiten.* 11 Augusti 1645, in *Fundana* 25 Maii 1646, et pluribus aliis omissis, in *Monopolitana* 21 Augusti 1711. Ponente cardin. Grimaldo, et sæpissime alibi, ut adducit Ursaya, tom. III, decis. 8, n. 11 et sequentibus. Et novissime statutum fuit in concilio Romano celebrato sub Benedicto XIII, anno 1725, ubi tit. 8, cap. 2, sic expresse habetur: « Episcopi præterea in vicarios generales suos fratres, aut nepotes, aut propriæ episcopalis urbis cives non eligant. »

(35. Solet tamen sacra congregatio sæpe dispensare, ut episcop. præsertim residens tenere possit vicarium diocesanum: dummodo non det occasionem querelarum, et hoc multis de causis, et signanter si episcopus adhuc extraneum idoneum invenire nequiverit. Sac. congreg. Episc., in *Melphiten.* 11 Augusti 1645, in *Fundana* 25 Maii 1644, in *Tropien.* 25 Januarii 1650. Item si vicarius exterius non tam cito possit accedere, sac. congreg. Episcop., in *Melphiten.* 9 Octobris 1645. Item propter tenuitatem fructuum Ecclesie. Sac. congreg. Episcop., in *Sutrina* 7 Decembris 1640. Item propter aeris intemperiem. Sacra congregat. Episcop., in *Fundana* 29 Septembris 1645. Item propter notitiam bonarum qualitatum talis vicarii diocesanani, qui sit eximius in regi-

mine. Sac. congreg. Episcop., in una Montis Falisci 4 Septembris 1684, et in una Civitatis Plebis 4 Martii 1649.

(36. Penitentiarius non potest esse vicarius generalis, ne suspicionem ingerat, quod in administratione justitiæ utatur scientia confessionis, nisi tantæ sit apud omnes bonæ famæ et opinionis, ut excludatur hujusmodi suspicio. Sacra cong. Episcop., in Ariminen. 28 Jan. 1611.

(37. Ut quis possit constitui vicarius generalis, debet esse ætatis saltem xxv annorum. Azorius, *Instit. moral.*, part. II, lib. III, cap. 43, quæst. 10; Alzed., *De præcellent. episc. dignit.*, part. II, quæst. 2, n. 3; Nicol., in *Flosculis, loc. cit.*, n. 29; Barbosa, cit. alleg. 54, sub n. 3; Homobon., *De humanæ vitæ statibus* cap. 7, vers. *Ætas*; ubi etiam addit nec posse episcopum dispensare super minori ætate sui vicarii generalis.

(38. Item debet esse doctor vel licentiatum in jure canonico. Sac. congreg. Episc., in *Potignanen.* 28. Aug. 1582, in *Triventina* 6 Octob. 1645, et sæpissime alibi; unde si ad sacram cong. Episc. habeatur recursus contra episcopum non retinentem vicarium jurisperitum, solet ipsa demandare, ut retineat vicarium generalem doctorem, ut testatur Monacell., part. II, tit. 16, formul. 2, n. 3. Et hoc præcipue locum habet, quando episcopus ipse theologus est et non jurista. Sac. cong. Episcop., in *Arben.* 23 April. 1691. Ne semper indigeat assessore. Sac. cong. Episcop. in *Cajacen.* 11 Maii 1594, et in una Montis Falisci 12 Aug. 1650. Nec sufficit esse theologum: sac. congr. Episc., in *Surrentina* 15 Nov. 1605. Et interim donec provideatur, datur doctor pro consultore, *ibidem.*

(39. Aliquando tamen sacra congreg. Episcop. concessit posse episcopum tenere vicarium non doctorem, alias tamen idoneum, præsertim dum episcopus jurista residet. Ead. sac. cong., in *Tragurien.* 15 Jun. 1590, et in *Orien. seu Oritana* 29 Mart. 1593.

(40. Item vicarii abbatum debent esse idonei doctores si jurisdictionem exercent extra monasterium. Sac. cong. Episcop. et Reg., in *Calaritana* 23 Dec. 1603. Vide supra n. 23.

(41. Vicarius generalis episcopi habet jurisdictionem ordinariam, et non delegatam. Sic colligitur ex cap. *Non putamus* 2, De consuetudine in 6, et cap. *Romana* 3, § 1, *De appellat.* in 6, ac tenet expresse Glossa in cap. *Romana*, verb. *Generaliter*, et alia Glossa in cap. *Licet*, verb. *Officiale*, De officio vicarii in 6. Nicolius, in *Flosculis*, verb. *Vicarius generalis*, n. 45. Pellegrin., in *Praxi vicar.* part. I, sect. 2, subsect. 3, a n. 1 ad 6, ubi, pluribus adductis, id solide probat et solvit contraria. Statim enim ac ab episcopo constituitur, eo ipso a lege, seu canone jurisdictionem accipit, arg. cap. 2, De officio vicarii in 6. Et notat Barbosa, part. III, *De officio et potest. episcopi*, allegat. 54, n. 34. Sanchez, lib. III *De matrimonio*, disp. 29, n. 13. Fagnan., in cap.

Quod nobis, n. 41, *De clandestina desponsat.*, et alii plures. Vide verb. JURISDICTIO a n. 15 ad 17, ubi late de hac vicar. general. jurisdictione.

(42. Idem est tribunal, seu auditorium, eademque jurisdictio episcopi et vicarii sui generalis, textu expresso in cap. *Non putamus* 2, De consuetudine in 6, ibi: «Cum sit idem auditorium utriusque,» et in cap. *Romana* 3, De appellationibus in 6, ibi: «Cum unum et idem consistorium, sive auditorium sit censendum.»

(43. Hinc a vicario generali regulariter non datur appellatio ad episcopum, textu expresso in cit. cap. *Non putamus* 2, De consuetudine in 6, addita ratione: «Ne ab eodem ad seipsum (cum sit idem auditorium utriusque) appellatio interposita videatur;» et in c. cap. *Romana* 3, § 1, De appellationibus in 6, ibi: «Ne ab eisdem ad seipsum interponi videatur.» Unde a vicario generali episcopi appellatur, omisso episcopo, immediate ad archiepiscopum. Rota p. 13 rec. dec. 192, n. 5 et part. XIV, dec. 115, n. 210, et communis doctorum.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(44. Nonnunquam duo constitui solent vicarii generales æque principales. Dubitari propterea contingit, utri delegationes apostolicæ censeantur commissæ.

(45. Porro si agatur de rescripto gratioso, ille ex duobus vicariis erit delegatus apostolicus, cui ab impetrante fuerit illud præsentatum. (46. Rescriptum vero licet gratiosum uni vicario jam præsentatum hæc potest alteri vicario præsentari; Layman in c. 1, n. 7, *De offic. vicar.*; Leuren., *De vicar.*, cap. 1, § 2, q. 34, n. 2.

(47. Quod si res sit de rescripto contentioso consentientibus partibus, aut nil opponente eo, contra quem ipsum impetratum est, potest etiam quilibet eorum eligi; partibus vero dissentientibus adeundus est Papa, qui debet declarare, utrum eorum delegaverit; Barbosa, in c. *Quoniam*, num. 10, *De offic. delegat.*; Wiestner, in *Decret.* lib. 1, tit. 28, n. 27.

ARTICULUS II.

Quoad ea quæ possit, vel non, vicarius generalis.

Sequentibus num. evolvitur.

(1. Vicarius generalis, ad hoc ut suum munus plene et libere exercere possit, debet ab episcopo constitui in spiritualibus et temporalibus, nec sufficit, si constituatur in spiritualibus tantum, vel temporalibus, quia sub tali forma verborum non esset rigore vicarius generalis. Arg. cap. *Si episcopus* 3, et cap. *Ecclesiæ cathedrali* 4, De supplenda negligent. prælatorum in 6, ibi: «In spiritualibus et temporalibus;» Barbosa, part. III *De offic. et potest. episcopi*, allegat. 54, num. 57; Rebuffus, *Prax. Benefic.*, part. I, tit. De vicar. episc., num. 16, et in *Forma vicarii*; Sbroz, *De officio vicarii*, lib. I, q. 25, n. 1, cum seq.; Pavinus, *De offic. et potest. capituli sede vacante*, c. 2, q. 12, n. 6; Pellegrin. in *Praxi vicarior.*, part. I, sect. 1, subsect. 1, n. 1, et

alii contra alios. Et ratio est, quia Ecclesia habet et spiritualia, et temporalia, can. *Si quis* 1, q. 3, adeoque debent in forma vicariatus ambo exprimi, cap. *Licet* 2, De officio vicarii in 6, cap. *Romana* 1, De officio ordinarii in 6, cap. *Romana* 3, De appellationibus in 6, c. *Statutum* 6, et c. *Statuta* 2, De hæreticis in 6. Sic per hæc jura docet Pellegrin. *Prax. vicar.* part. I, sect. 2, subsect. 1, num. 1, cum aliis ibi citatis.

(2. In generali vicarii constitutione conceduntur tantum, quæ in generali mandato continentur, etiamsi adesset clausula: «Dantes, et concedentes ei plenam et liberam potestatem, arg. text. in leg. *Procurator cui*, ff. *De procuratoribus*, cum similibus; Barbosa, *loc. cit.* n. 59; Rebuff. *loc. cit.*, num. 36; Pellegrin., *loc. cit.* num. 3, et alii.

(3. Vicarius generalis vi officii sibi generaliter commissi ordinarie potest ea omnia, quæ episcopus; Rebuffus in *Praxi benefic. tit. Forma vicariatus*, n. 30 et seq.; Garcias *De benefic.* part. V, cap. 8, n. 65 et seq.; Pirrhing, lib. I *Decretal.*, tit. 25, n. 41; Reiffenstuel, *ibid.*, n. 76, et alii plures; et ratio est, quia vicarius generalis constituit unum tribunal cum episcopo; cap. *Non putamus* 2, De consuetudine in 6, ejusque personam repræsentat; cap. *Romana* 3, De appellationibus in 6, adeoque quod potest episcopus, censetur et ejus vicarius posse.

(4. Nisi tamen aliquid fuerit specialiter in jure exceptum, ut de se clare patet, et omnes fatentur; aut res sit ita gravis et ardua, ut eam episcopus non esset illi in specie verisimiliter concessurus, arg. cap. *Cum in generali* 3, De officio vicarii in 6, ibi: «Cum in generali concessione nequaquam illa veniant, quæ non esset quis verisimiliter concessurus,» et concordat cap. *In generali* 81, De regul. juris in 6, ibi: «In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus;» seu res sit talis, ut exigit speciale mandatum, arg. cap. *Qui generaliter* 5, De procuratoribus in 6, ibi: «Qui generaliter constituitur ob negotia procurator, agere ac experiri potest, exceptis iis casibus, qui mandatum exigunt speciale.»

(5. Vicarius generalis etiam sine speciali mandato potest confirmare electos, et instituere præsentatos ad juspatronatus, cap. *Ex frequentibus* 3, De institutionibus, Glossa, verb. *Non possunt* in cap. final. De officio vicar. in 6; Roch. *De jure patronat.*, verb. *Competens* q. 31, num. 66 et 67; Lambertin., eod. tract., part. III, lib. II, art. 5, q. 1 in princip.; Covarruv., lib. III *Variar.*, c. 20, num. 7; Gonzalez *ad Regul. Cancellar. glossa* 9, § a num. 78; Pellegrin., *loc. cit.* num. 4; Barbosa, cit.; allegat. 54, num. 70, cum Rota et sacra congr., *ibi cit.*, testans de communi doctorum contra Rolandum et Rebuffum.

(6. Vicarius generalis sine speciali mandato potest monitoria sub pœna excommunicationis ad finem revelationis pro rebus deperditis, seu subtractis concedere: sic pluries declarasse sac. congreg. Conc. re-

tert Garcias, *De beneficiis*, part. V, cap. 8, num. 98; Pellegrin., *loc. cit.*, num. 9.

(7. Vicarius generalis, absente episcopo, processiones indicere et dirigere potest cum consensu capituli. Sacra cong. Conc. apud Barbos., in *Sum. Apostol. dec.*, verb. *Vicarius generalis episcopi quam habeat auctoritatem*, n. 2.

(8. Potest vicarius generalis cognoscere de causis mensæ episcopalis, et judicare, prout justum fuerit. Sac. congregat. Episcoporum., in *Lesinen.* 3 Octob. 1586.

(9. Item potest exsequi commissiones et Litteras Apostolicas, quæ prius directæ fuerant vicario capitulari, non adhuc executæ. Sac. cong. Episc. in *Parmen.* 6 Aug. 1614.

(10. Item potest esse delegatus Papæ et executor Gratiarum Apostolicarum, qui est in dignitate constitutus. Clementin. *Etsi principalis* 2, De rescriptis.

(11. Item potest ex vi mandati generalis confessiones sacramentales audire, aliisque eas audiendi facultatem concedere. Barbosa, supra conc. *Trid.*, sess. XXIII *De reform.*, cap. 15, num. 25, cum Sanchez, Campanil., Narbona, Novar., Moneta, et aliis ibi citatis, Pellegrin., *loc. cit.*, num. 17; Ventrigl., *Prax. rerum notabilium*, t. II, adnotat. 25, § 1, num. 28; Merol., *Theol. moral.*, part. III, disput. 7, cap. 6, dub. 21, num. 176, qui testatur de magis communi et verissima sententia contra Barbosam, *De offic. et potest. episc.*, part. III, allegat. 54, num. 91, et alios apud ipsum tenentes vicarium episcopi non posse sine speciali mandato facultatem concedere aliis sacerdotibus audiendi confessiones sacramentales.

(12. Item potest ex proprio officio aoque speciali commissione interesse matrimonii, et aliis sacerdotibus assistendi licentiam concedere; vicarius enim generalis venit appellatione ordinarii: *Communis* cum Barbosa *De offic. et potest. episcopi*, part. II, alleg. 32, num. 127; Ventriglia, *loc. cit.*, num. 27.

(13. Et id potest vicarius generalis, etiamsi sit tantum clericus, et non sacerdos. Basiliius Pontius, tract. *De sacram. matrimon.*, lib. V, cap. 11, num. 11; Barbosa, cit. alleg. 32, num. 120, et alii contra multos alios ibi citatos, et Pellegrinum, *loc. cit.*, num. 27, et alios ab ipso allegatos. Et ratio nostra est, quia adversarii, ut notat Barbosa, *loc. cit.*, defendunt contrarium ex eo tantum fundamento, quod non sufficit in contrahendo matrimonio præsentia parochi, qui non sit sacerdos; hoc autem est falsum, cum sac. cong. Conc., in *Abulensi* 12 Mart. 1593, l. VII *Decretor.*, fol. 193, apud Monacell., tom. II, tit. 16, formul. 2, num. 34, et apud Pitton., *Constitut. ad parochos*, num. 160, expresse declaraverit, quod parochus valide et licite assistit matrimonio, etiamsi nondum sit sacerdos, adeoque, etc. Tum quia eadem sac. congreg. Conc. 4 Jul. 1602, lib. X *Deer.*, fol. 47, apud Monacell., *loc. cit.*, declaravit, quod matrimonium contrahi potest valide, non solum coram sacerdote habente facultatem a vicario generali, sed coram vicaria